

Kyrkliga institutioner.

Den högsta kyrkliga styrelsen i Stockholm utöfvas af Stockholms stads konsistorium, som utgöres af stadens ordinarie kyrkoherdar i de territoriella församlingarna samt i Tyska och Finska församlingarna med kyrkoherden i Storkyrkoförsamlingen, kallad »pastor primarius», som ordinarie präses. Ärkebiskopen fungerar äfven, när han så vill, som »förnämste präses» vid sidan om pastor primarius, och för ärkebiskopen skall ock, »när så omtränger, räkenskap göras, och till honom de saker af konsistorium refereras, som hans censur behöfva». I dessa bestämmelser, liksom däri att ärkebiskopen är ledamot af direktionen för Stockholms stads undervisningsverk och att domkapitlet i Uppsala pröfvar den tyske kyrkoherdens »rättrogenhet», torde de enda nu kvarvarande spåren efter Stockholms forna afhängighet till ärkestiftet vara att finna. Stockholm är därför att betrakta såsom ett i realiteten själfständigt stift med pastor primarius såsom styresman och biskops vederlike. Pastor primarius, som tillsättes af Konungen inom ett af församlingen genom val bland ett, med ärkebiskopens »ja och samtycke» kallade, gjordt förslag af trenne prästmän, har själfskrifven plats i kyrkomötet, rätt och plikt att utöfva uppsikt öfver alla stadens församlingar, dess kyrkoherdar och öfriga prästmän samt att gifva venia concionandi (tillåtelse att predika); enligt instruktionen af d. 16 dec. 1668 är han »skolornas inspector jämte andra som vederbör», hvarjämte folkskolelärarynneseminariet lyder under konsistoriet, i någon ringa mån äfven folkskolorna. Däremot äger han icke rätt att inviga präster och bär icke biskopliga insignier. — Vice-präses i konsistoriet är kyrkoherden i Klara församling.

Vid sidan om Stockholms stads konsistorium finnes äfven ett annat, K. hofkonsistorium (consistorium aulicum). Detta anses hafva blifvit inrättadt i sammanhang med den af regeringen den 20 dec. 1662 utfärdade »Ordning, hvar-efter öfverhofpredikanten och hofpredikanterna skulle sig rätta». Dess ännu i hufvudsak gällande instruktion är af den 28 juni 1681. Under Hofkonsistorium lyda utom Hofförsamlingen (med hofpredikanter) hufvudstadens garnisonsförsamlingar. I Hofkonsistorium är öfverhofpredikanten präses och har till bisittare de nämnda garnisonsförsamlingarnas pastorer äfvensom slottsastorn.

Hvarje församling äger att för vården af kyrkans angelägenheter sammanträda å kyrkostämman med kyrkoherden till öfverläggning och beslut, hvarvid kyrkoherden, såvida ej annorlunda särskildt förordnas, är ordförande. Två ordinarie stämmor skola årligen hållas, den ena före maj månads utgång för justering af röst-

längd och för ekonomiska angelägenheter, den andra före november månads utgång för val till vissa befattningar. De kyrkliga ärenden, som skola företagas till afgörande å kyrkostämman, skola förut vara vederbörligen beredda af kyrkorådet eller särskildt utsedda personer.

Kyrkorådet tillkommer förutom beredandet af ärenden till kyrkostämman att vaka öfver efterlefnaden af gällande författningar rörande religionens och sedernas vård, att förvalta medel, som blifvit ställda under dess vård, och att i öfrigt vårda kyrkans angelägenheter. Kyrkoherden är själfskrifven ordförande i kyrkorådet. Ledamöter äro församlingens kyrkovårdar samt öfriga å kyrkostämman valda personer till ett antal, icke understigande fem. Ledamöterna väljas för två års tid.

Om kyrkofullmäktige se sid. 165.

De flesta prästerliga befattningar i hufvudstaden tillsätts på vanligt sätt, men sökande kunna anmäla sig från hela riket. Äfven till komministerbefattningarna kan i de flesta af församlingarna fjärde profpredikant kallas, men Konungen äger ej i detta fall, såsom annars vid liknande, utnämningsträtten.

Rösträtt vid prästval tillkommer en hvar, som äger rättighet att deltaga i kyrkostämmas öfverläggningar och beslut, d. v. s. rösträtten beräknas efter den röstades bevilning till staten enligt en viss graderad skala; det högsta röstetal, som kan tillkomma någon, är tjugu röster (§ 5 K. förordn. om kyrkostämman).

Hufvudstadens pastorat äro regala. Dock äro särskilda privilegier rörande tillsättande af prästerliga tjänster förlänade åt vissa församlingar. För Nikolai, Maria, Finska och Tyska församlingarna gälla dylika privilegier. Adolf Fredriks gamla församling, som före församlingsdelningen var ett patronellt pastorat med konungen som patronus, blef vid delningen den 1 maj 1906 regalt i likhet med de utbrutna nya församlingarna, Gustaf Wasa och Mattei. Hvad beträffar ledigheten till regementspastorsbeställning, föreslår regementschefen hos K. Maj:t den af de sökande, regementschefen önskar skola vinna K. Maj:ts afseende. Regementspastorsbeställningar tillsätts tills vidare endast på förordnande för obestämd tid.

Många mindre prästsysslor vid offentliga inrättningar äfvensom vissa pastoratsadjunkter utses af vederbörande myndigheter eller kyrkostämmor; kyrkoherdarna kalla äfven sina adjunkter och enskilda sällskap fattig- eller diakon- präster, hvilka sista nämnda dock officiellt äro att betrakta som pastorsadjunkter. Samfundet Pro fide et christianismo äger rätt att tillsätta några prästerliga kateketer i hufvudstaden.

Ordnandet af prästerskapets aflöning inom stadens territoriella församlingar uppdrogs enligt K. förordning af den 1 nov. 1872 åt en nämnd, som ännu finnes och som sammanträder vid inträdande behof af löneroglering för prästerskapet inom någon församling (se nedan).

Lagar m. m. K. förordning om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 nov. 1863. K. förordning ang. ordnande af prästerskapets i de territoriella församlingarna i Stockholm aflöning den 1 nov. 1872. Lag ang. tillsättning af prästerliga tjänster den 26 okt. 1883. K. stadga ang. prästval den 26 okt. 1883.

Prästlönerregleringsnämnden.

Ordnandet af prästerskapets aflöning inom Stadens territoriella församlingar uppdrogs enligt K. förordningen af den 1 nov. 1872 åt en nämnd, som ännu finnes och som sammanträder vid inträdande behof af löneroglering för prästerskapet inom någon församling. Ordföranden i denna nämnd förordnas af K. Maj:t på förslag af öfverståhållaren och ärkebiskopen, hvarjämte Stads-konsistorium inom eller utom sig utser en och Stadsfullmäktige en ledamot. Ordförande och ledamöter utses för tre år. På samma sätt väljas suppleanter för dessa ständiga ledamöter. Vid hvarje förrättning äger församlingen att utse en ledamot och kyrkoherden å prästerskapets vägnar eller, om kyrkoherdeämbetet är ledigt, Stads-konsistorium att utse en ledamot af nämnden, börande dessa två tillfälliga ledamöter vara i Stockholm bosatta. Det af nämnden upprättade förslaget öfverlämnas till Öfverståhållareämbetet, som efter det yttranden blifvit infordrade af vederbörande, meddelar handlingarna till Konsistorium, hvarefter de gå till K. Maj:t.

Förordning. K. förordningen den 1 nov. 1872 ang. ordnande af prästerskapets i de territoriella församlingarna i Stockholm aflöning.

Ständiga ledamöter.

Ordförande.

Tamm, C. G. A., f. d. öfverståhållare (förordnad af K. Maj:t den 2 juni 1905).

Ordförandens suppleant.

von der Lancken, C. E., underståhållare (förordnad af K. Maj:t den 2 juni 1905).

Öfriga ständiga ledamöter.

Strandell, K. E. A., kyrkoherde (vald af Konsistorium den 1 sept. 1905).

Sidenbladh, K., f. d. öfverdirektör (vald af Stadsfullm. den 25 sept. 1905).

Suppleanter för ständiga ledamöter.

Landquist, C. A. E., kyrkoherde (vald af Konsistorium den 1 sept. 1905).

Norström, C. G., civilingenjör, stadsfullm. (vald af Stadsfullm. den 25 sept. 1905).

Stockholms stads kyrkofullmäktige.

Frågor, som höra till kyrkostämmas handläggning och äro af den allmänna beskaffenhet, att de angå hela hufvudstaden samfälligt, hänskjutas till Kyrkofullmäktige. Dessa fullmäktige skola då ofördröjligen sammanträda för att, om församlingarnas afgifna meningar befinnas skiljaktiga, utföra församlingarnas gemensamma afgöranderätt; om alla församlingarna fattat lika beslut, tillkommer fullmäktige endast att anmäla förhållandet hos vederbörande myndighet. Tillsammans väljas af de territoriella församlingarna 50 fullmäktige och 30 suppleanter. Val sker årligen för hvarje församling å kyrkostämman. Fullmäktige utse årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

Sådant ärende, som rör icke alla, utan endast några af hufvudstadens församlingar gemensamt, afgöres vid sammanträde af Kyrkofullmäktige från de förs., hvilka frågan angår.

Förordning. K. förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm, den 20 nov. 1863, §§ 20—22.

Kyrkofullmäktige för år 1908.

Ordförande.

Hernlund, C. H., rektor, stadsfullm.

Vice ordförande.

Östberg, J., kammarråtsråd, stadsfullm.

Sekreterare.

von Friesen, F. Hj., jur. kand.

Storkyrkoförsamlingen.

Ledamöter.

Larson, Adler, grosshandlare; **Hähl, J. F.**, pastor primarius; **Kiellman-Göranson, A. O. I.**, komminister; **Bernström, C. A. F.**, boktryckare; **Schalin, C. A.**, grosshandlare; **Hedström, G. E.**, roteman; **Åberg, C. L.**, sadelmakare.

Suppleanter.

Förselius, A. G., direktör, stadsfullm.; **Malmgren, O. W.**, grosshandlare; **Petersson, C. C. V.**, apotekare; **Böhme, A. G.**, prakt. läkare.

Klara församling.

Ledamöter.

Noræus, P. C., handlande; **Wirén, A. G.**, fabrikör; **Nyström, C. L. H.**, fil. och med. d.r.; **Boije, C. O.**, handlande; **Berg, B. A. V.**, handlande; **Hernlund, C. H.**, (se ofvan).

Suppleanter.

Rystedt, C. G., ingenjör, stadsfullm.; **Seijmer, F. E. K.**, fabrikör; **Linderoth, J. G.**, urmakare; **Andersson, B. J. F.**, civilingenjör stadsfullm.

Kungsholms församling.

Ledamöter.

Bennet, C. A. H., ingenjör; **Göransson**, A. R. W., sekreterare; **Hellsten**, F. W., syssloman.

Suppleanter.

Hildestrand, N., disponent, stadsfullm.; **Kinnwall**, S. A., f. d. öfverlärare; **Berg**, G., direktör.

Adolf Fredriks, Gustaf Wasa och Mattei församlingar.

Ledamöter.

Ekstrand, Å. G., fil. d.r. öfveringenjör; **Norblad**, J. A., fil. d.r. verkmästare, stadsfullm.; **Rosén**, P. G., professor; **Enell**, H. G. O., apotekare, stadsfullm.; **Hammarlund**, E., direktör, stadsfullm.

Suppleanter.

Almqvist, C. P., urfabrikör; **Olsson**, F. Th., direktör; **Sandberg**, H. T., f. d. bokauktionskommissarie.

Jakobs och Johannes församlingar.

Ledamöter.

Granholm, C. H., direktör, stadsfullm.; **Murray**, J. A. G., apotekare; **Brodin**, J. E., tf. rektor; **Öhman**, K., kyrkoherde; **Lindberg**, A. W., bokhållare; **Almlöf**, Hj. f. d. trafikdirektör; **Svensson**, A., skräddaremästare.

Suppleanter.

Sebardt, C., prakt. läkare; **Lignell**, E., pastorsadjunkt; **Rundquist**, C. A., stadsnotarie; **Bäckström**, J. V., grosshandlare.

Engelbreds, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar.

Ledamöter.

Lagerstedt, N. G. W., läroverksråd; **Wærn**, L. M., lektor; **Belfrage**, J. G. W., kammарherre; **Petersson**, P. A. G., rådmän; **Wetterdal**, H., öfverläkare; **Hoffsten**, E. T., ingenjör; **Carlson**, L. F., grosshandlare.

Suppleanter.

Sjöqvist, P. J., byggmästare; **Schultén**, O. W., grosshandlare; **Kajiser**, A. H. G., apotekare; **Didring**, F. V., grosshandlare.

Katarina församling.

Ledamöter.

Blomberg, W., grosshandlare; **Djurling**, E. W., grosshandlare stadsfullm.; **Elméus**, K. K. J., arkitekt; **Elmström**, F. O., apotekare; **Björkvall**, C. G., fabrikör; **Looström**, A. H., protokollssekreterare; **Thunell**, J. W., byggmästare.

Suppleanter.

Forsberg, E. V., sekreterare; **Hallgren**, L. G., järnkramhandlare; **Boman**, A. E., disponent; **Amundson**, A., f. d. skomakaremästare.

Maria församling.

Ledamöter.

Wennerström, N. G., f. d. grosshandlare; **Östberg**, J. (se ofvan); **Andersson**, A. N., byggmästare, stadsfullm.; **Boije af Gennäs**, S. J. A., rektor, stadsfullm.; **Andersson**, C. A. A., fabrikkör; **Ericsson**, G., husägare; **Rossander**, E. E. J., sotaremästare.

Suppleanter.

Dahl, O. F. G., kassör; **Törnäll**, J. P., kontorschef; **Simonson**, N. M., disponent; **Björklund**, M., grosshandlare.

Kyrkofullmäktiges beredningsutskott.

Innan ärende af Kyrkofullmäktige företages till afgörande, bör det förut vara vederbörligen behandladt af Kyrkofullmäktiges beredningsutskott. Detta utskott består af Kyrkofullmäktiges ordförande, vice ordförande och fem öfriga ledamöter jämte tre suppleanter, som årligen af och bland Kyrkofullmäktige utses. Beredningsutskottet äger att hos Öfverståthållareämbetet eller Konsistorium omedelbart göra framställning om upplysningars erhållande. Hvarje Beredningsutskottets utlåtande skall till trycket befordras samt ett exemplar däraf öfverlämnas till hvarje kyrkofullmäktigt.

Arbetsordning. Kyrkofullmäktiges arbetsordning för deras beredningsutskott den 24 maj 1895.

Ledamöter.

Ordförande.

Hernlund, C. H. (se ofvan).

Vice ordförande.

Östberg, J. (se ofvan).

Sekreterare.

von Friesen, F. Hj. (se ofvan).

Öfriga ledamöter.

Håhl, J. F., pastor primarius; **Wærn**, L. M., lektor; **Norblad**, J. A., fil. d.r. verkmästare, stadsfullm.; **Hammarlund**, E., direktör, stadsfullm.; **Looström**, A. H., protokollssekreterare.

Suppleanter.

Boije af Gennäs, S., rektor, stadsfullm.; **Hellsten**, F. W., kommissarie.

Stockholms stads konsistorium med därunder hörande församlingar.

Stockholms stads konsistorium består af ärkebiskopen som ordförande, när han är tillstädes, pastor i Storkyrkoförsamlingen (pastor primarius) såsom ordinarie präses samt kyrkoherdarna i Stockholms öfriga territoriella pastorat och i Tyska och Finska församlingarna som ledamöter.

Under Stockholms stads konsistorium lyda dels hufvudstadens (sedan $\frac{1}{5}$ 07) 13 territoriella församlingar, dels tvenne nationella församlingar, Tyska och Finska församlingarna, dels slutligen en del allmänna inrättningar, för närvarande tvenne, som bilda verkliga församlingar, nämligen Danviks hospital, Borgerskapets änkehus och Sabbatsbergs ålderdomshem. En del andra inrättningar* hafva egen kyrkobokföring, men deras personal ingår dock uti vederbörande territorial-församlingars böcker. Fångarna räknas till sina hemorter.

Angående församlingar af främmande trosbekännare se sid. 179.

Instruktioner. K. instruktion den 16 dec. 1668 (med ändringar) för Pastor Primarius och Konsistoriet. K. Förordningen af den 11 febr. 1687.

Stadskonsistorium.

Expedition: Storkyrkan, St.; allm. 24 24; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 11—12; sessionstid: hvarannan tisdag kl. 12 (sommarmånaderna hvar tredje fredag kl. 12).

Förnämste präses.

Ekman, J. A., ärkebiskop (själfskr.)

* Jämlikt K. brefvet den 1 nov. 1861 och Stockholms stads konsistorii cirkulär den 19 jan. 1864 lämnas till K. Statistiska Centralbyrån kyrkoboksutdrag från följande allmänna inrättningar (afsedt Danviks hospital, hvarom förordnats af K. Maj:t den 31 dec. 1887): Sabbatsbergs ålderdomshem, Borgerskapets änkehus, Stadens arbetsinrättning, Allmänna försörjningsinrättningen, Rosenlunds ålderdomshem, Stockholms hospital för sinnessjuka, K. Serafimerlasarettet, Sabbatsbergs sjukhus, Katarina sjukhus, Maria sjukhus, Epidemisjukhuset, Sjukhuset Eira (f. d. Stockholms stads och läns kurhus), Sjukhuset St Göran, Allmänna barnbördshuset, Barnbördshuset Pro Patria, Södra barnbördshuset, Centralfängelset å Långholmen, Södra Kronohäktet, Stockholms läns cellfängelse, äfvensom förteckningar å s. k. politilik, eller sådana aflidna personer, som genom Polisens försorg erhålla jordfästning.

Ordinarie präses.

Håhl, J. F., pastor primarius, kyrkoherde i Storkyrkoförs. (själfskr.)

Vice präses.

Strandell, K. E. A., kyrkoherde i Klara förs. (själfskr.)

Öfriga ledamöter.

Landquist, C. A. E., kyrkoherde i Katarina förs.

Lagerström, G. O., kyrkoherde i Hedvig Eleonora förs.

Sterzel, G. F., kyrkoherde i Tyska förs.

Eklund, K. A., kyrkoherde i Maria förs.

Heüman, E. D., kyrkoherde i Adolf Fredriks förs.

Montell, V., kyrkoherde i Finska förs.

Larsson, C. V., kyrkoherde i Kungsholms förs.

Hallberg, H. E., kyrkoherde i Gustaf Wasa förs.

Fries, S. A., kyrkoherde i Oscars förs.

Löfgren, A., kyrkoherde i Mattei förs.

Westman, W. E. F., kyrkoherde i Engelbrekts förs.

Hammarsten, F., kyrkoherde i Jakobs förs.

Öhman, K., kyrkoherde i Johannes förs.

Enligt Konsistorii beslut den 8 oktober 1907 intaga ledamöterna, med undantag af pastor primarius och kyrkoherden i Klara församling, sin plats i Konsistorium efter fullmaktsdatum.

Konsistorienotarie.

Törnell, E. R.

Vaktmästare.

Fastin, C. G.

Storkyrkoförsamlingen.

(Nikolai.)

Expedition: Stortorget 1, St.; riks. 1 62; allm. 23 66; expeditionstid: 9—10,30 (sommaren 9—10,30).

Storkyrkoförsamlingen har i stort sedt alltid omfattat samma område som än i dag. En kortare tid i slutet af 1600-talet var området väster om n. v. St. Nygatan samt Riddarholmen afsöndradt och lagdt till d. v. Riddarholmsförsamlingen, och 1906 har Helgeandsholmen tillagts Storkyrkoförsamlingen. Kyrkan anses vara grundlagd omkr. 1260.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., dyrtidstillägg 600 kr., fri bostad, som Konsistorii präses 3,113 kr. Tre komministrar: lön 3,950 kr., dyrtidstillägg 600 kr., fri bostad. Pastorsadjunkt: lön af kyrkoherden 700 kr. Kyrkonotarie: lön 300 kr., arfvode som arkivarie 250 kr. Klockare: lön 2,500 kr., ålderstillägg 400 kr., fri bostad. Organist: lön 1,800 kr. Kantor: lön 1,500 kr. Maskinist m. m.: lön 1,600 kr., fri bostad. Kyrkovaktare: lön 1,000 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Håhl, J. F.

Komministrar.

Kiellman-Göranson, A. O. I.; Mörner, A. K.; en vakant.

Vice komminister.

Welinder, N. J.

Pastorsadjunkt.

Brandel, R. A.

Klockare.

Dahlberg, C. G.

Organist.

Nordqvist, J. C.

Kantor.

Lindegren, J.

Kyrkovaktare.

Jönsson, C. J.

Församlingens kyrkoråd.

Håhl, J. F., pastor primarius, själskr. ordf. (se ofvan); Larson, Adler, grosshandlare; Kiellman-Göranson, A. O. I., komminister (se ofvan); Schalin, C. A., grosshandlare, kyrkovärd, kassavärdare; Förselius, A. G., direktör, stadsfullm.; Malmgren, O. W., grosshandlare; Bergström, J. A. T., körsnär, kyrkovärd; Hedström, G. E., roteman; Fleetwood, R. A. S., frih., riddarhuskamrerare; Axelson, H., direktör, stadsfullm.; Böhme, A., prakt. läkare.

Kyrkonotarie.

Gyllensvärd, G. V.

Klara församling.

Expedition: Vasagatan 42, C.; riks. 86 23; allm. 8 69; expeditionstid: 10—11.

Klara kyrka byggdes år 1572. Församlingen omfattade ursprungligen hela Norrmalm. Kyrkan nedbrann fullständigt 1751, men återupbyggdes genast och invigdes ånyo 1753, samt har under 1907 undergått en genomgripande restaurering.

Aföningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., fri bostad, som Konsistorii vice-præses 850 kr. Två komministrar: lön 4,000 kr., fri bostad. Pastorsadjunkt: 2,500 kr. Komministersadjunkt: arfvode 1,200 kr. Kyrkonotarie: 800 kr. (däraf 500 kr. för kyrkan och 300 kr. för skolan). Klockare och kyrkofogde: lön 2,500 kr., fri bostad. Organist: 1,100 kr., två personliga lönetillägg 900 kr. Kantor: 1,000 kr. Kyrkovaktare: lön 1,200 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Strandell, K. E. A.

Komministrar.

Wadström, K. B. F.; Westberg, P. O.

Pastorsadjunkt.

Bokander, H. G. E.

Komministersadjunkt.

Svanberg, A. E.

Klockare och kyrkofogde.

Lidström, C. A. R.

Organist.

Hägg, G. V.

Tf. kantor.

Wiberg, C. A.

Kyrkovaktare.

Karlson, J. W.

Församlingens kyrkoråd.

Strandell, K. E. A., kyrkoherde, själskr. ordf. (se ofvan); von Rosen, G. P. A., greve, hofrättsråd, stadsfullm.; Edberg, K. T., snickarmästare, stadsfullm.; Dahl, F. G. A., f. d. förste intendent; Morssing, F. E., f. d. handlande; Hornlund, C. H., rektor, stadsfullm.; Andersson, B. J. F., ingenjör, stadsfullm.; Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm., kyrkovärd; Noræus, P. C., handlande, kyrkovärd.

Kyrkonotarie.

Lagercrantz, A. E. W., stadsfullm.

Kungsholms församling.

(Ulrika Eleonora.)

Expedition: Parmmätaregatan 3, K.; allm. 43 26; expeditionstid: söckendagar 9—10 (från 1 juni till 15 sept. söckendagar 10—11).

Ulrika Eleonora hörde af ålder under Solna, därefter under Nikolai och Klara, tills den år 1671 blef själfständig församling. Kyrkan fick sin nuvarande benämning 1687 och invigdes följande år.

Aföningar m. m. Kyrkoherde: lön 5,000 kr., af kyrkostämman beviljad lönetillägg 1,500 kr., statsbidrag 705 kr., fri bostad. Komminister: lön 2,500 kr., personligt lönetillägg 1,500 kr., fri bostad. Förste pastoratsadjunkt: lön 4,000 kr., ålderstillägg 500 kr., fri bostad. Ord. pastorsadjunkt: lön 2,500 kr., personligt lönetillägg 1,100 kr. Komministersadjunkt: aflönas med 1,000 kr. af komministern. Pastorsadjunkt: arfvode 500 kr. Kyrkonotarie: arfvode 300 kr., personligt tillägg 200 kr. Klockare, kantor och kyrkofogde: lön 2,800 kr., fri bostad. Organist: lön 1,500 kr. Kyrkovaktmästare: lön 1,200 kr., fri bostad. Kyrkorådsvaktmästare: lön 250 kr. Kyrkoskrifvare: arfvode 720 kr.

Kyrkoherde.

Larsson, C. V.

Komminister.

Blomqvist, O. R.

Förste pastoratsadjunkt.

Davidson, J. A. L.

Ord. pastorsadjunkt.

Lodin, F. A.

Komministersadjunkt.

Folkard-Holmgren, J. F.

Pastorsadjunkt.

Lindberg, J.

Klockare, kantor och kyrkofogde.

Sandberg, G. V.

Organist.

Kursell, K. F.

Kyrkovaktmästare.

Lindholm, J. A.

Kyrkoskrifvare.

Gohde, f. Sjölander, H. L. S.

Församlingens kyrkoråd.

Larsson, C. V., kyrkoherde, själfskr. ordf. (se ofvan); Alderin, R. W., disponent, stadsfullm.; Bennet, C. A. H., ingenjör; Tidblad, A. E., ingenjör; Norrman, C. G. V., öfverste i armén kyrkovärd; Hellsten, F. W., syssloman, kyrkovärd; Göransson, A. R. W., sekreterare; Richter, F. A. E., förste intendent; Sjöholm, G. E., köpman.

Kyrkonotarie.

Lindeberg, C. A.

Vaktmästare.

Spångberg, O. C.

Adolf Fredriks församling.

Expedition: Wallingatan 10, C.; allm. 70 76; expeditionstid: söckendagar 9—10,30.

Där nu *Adolf Fredriks* kyrka ligger, uppbyggdes år 1674 af rådmannen Olof Larsson ett kapell, efter byggherren benämndt St Olof och tillhörande Klara församling. Den nuvarande kyrkan byggdes omkring det gamla kapellet och blef färdig 1774, hvarvid den up kallades efter konung Adolf Fredrik. Året förut hade församlingen skilts från Klara.

Afönningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., ålderstillägg 1,000 kr., fri bostad. Komminister: lön 4,000 kr., ålderstillägg 1,000 kr. (afgår 1,000 kr. till ämbetsbiträde), fri bostad. Pastoratsadjunkt: lön 3,000 kr., hyresbidrag 600 kr. Pastorsadjunkt: lön 2,500 kr. Kyrkonotarie: arvode 450 kr. Klockare, organist och kantor: lön 3,000 kr., ålderstillägg 500 kr., fri bostad. Kyrkovaktmästare: lön 1,500 kr., som skrifbiträde 300 kr., fri bostad. Expeditionsvaktmästare: lön 1,200 kr., som skrifbiträde 300 kr., som skolrådsvaktmästare 100 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Heüman, E. D.

Komminister.

Vicander, J P:son.

Pastoratsadjunkt.

Wallstersson, K. E.

Pastorsadjunkt.

Henriksson, N. H.

Klockare, organist och kantor.

Holtz, A. A.

Kyrkovaktmästare.

Kvarzell, J. A. A:son.

Expeditionsvaktmästare.

Carlén, G. F.

Församlingens kyrkoråd.

Heüman, E. D., kyrkoherde, själfskr. ordf. (se ofvan); Törnebladh, I., landskamrerare; Löfvén, J., f. d. skolföreståndare; Östberg, G. F., riksgäldsfullmäktig, stadsfullm.; Kumlien, A. F., hofintendent; Bernström, A., köpman; Ekstrand, A. G., öfveringenjör, kyrkovärd; Grönfors, G. B. V., direktör, kyrkovärd.

Kyrkonotarie.

Ljungman, C. J. D.

Gustaf Wasa församling.

Expedition: Hagagatan 3, Va.; riks. 95 82; allm. 94 82; expeditionstid: 10—11.

Församlingen skildes från Adolf Fredriks församling d. 1 maj 1906.

Afönningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., två ålderstillägg, hvaradera å 500 kr., fri bostad eller 1,600 kr. i hyresbidrag. Komminister: lön 4,000 kr., två ålderstillägg, hvaradera å 500 kr., bostad eller 1,000 kr. i hyresbidrag. Pastoratsadjunkt: lön 3,000 kr., bostad eller 600 kr. i hyresbidrag. Pastors-

adjunkt: lön 2,500 kr., lönefyllnad 100 kr. Kyrkonotarie: lön 650 kr. Klockare, organist och kantor: lön 2,200 kr., bostad eller 600 kr. i hyresbidrag. En kyrkovaktare: lön 1,200 kr., bostad eller 500 kr. i hyresbidrag; en kyrkovaktare: lön 1,000 kr., bostad eller 500 kr. i hyresbidrag.

Kyrkoherde.

Hallberg, H. E.

Komminister.

Ring, G. E.

Pastoratsadjunkt.

Gasslander, K. F.

Pastorsadjunkt.

Holmbäck, A. J.

Klockare och kantor.

Bohlin, C.

Organist.

Olsson, O. E.

Kyrkovaktmästare.

Axén, J. A.; Wærner, A. S.

Församlingens kyrkoråd.

Hallberg, H. E., kyrkoherde, själfskr. ordf. (se ofvan); Edblom, J. R., byggmästare; Olsson, F. T., direktör; Nycander, O. J. T., ingenjör; von Friesen, P. Hj., jur. kand.; Enell, H. G. O., apotekare, stadsfullm., kyrkovård; Lindholm, J. M., fabrikör, kyrkovård; Fegth, J. P., bruksägare; Lindberg, G. E., hamnfogdeinspektör.

Kyrkonotarie.

Falkenberg, A. C. M., frih.

Mattei församling.

Expedition: Dalagatan 78 B, Va.; riks. 114 99; allm. 94 80; expeditionstid: 10—11.

Församlingen skildes från Adolf Fredriks församling d. 1 maj 1906.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., fri bostad. Komminister: lön 4,000 kr., två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Pastoratsadjunkt: lön 3,000 kr., fri bostad. Pastorsadjunkt: 2,500 kr. Kyrkonotarie: 650 kr. Klockare och kantor: 2,000 kr., hyresbidrag 600 kr. Organist: 1,250 kr. Kyrkovaktmästare: 1,200 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Löfgren, A.

Komminister.

Berglund, A. A. T.

Vice pastoratsadjunkt.

Wijkmark, C. R.

Pastorsadjunkt.

Ekhoff, P.

Klockare och kantor.

Gentzel, C. A.

Organist.

Ahlberg, D. J., tf.

Kyrkovaktmästare.

Eriksson, K. E.

Församlingens kyrkoråd.

Löfgren, A., kyrkoherde, själfskr. ordf. (se ofvan); Almström, O. H., ingenjör; Anderberg, A. W., kamrerare; Robbert, J. J. A., byråchef; Sandberg, H. T., f. d. bokauktionskommisarie; Westman, K. A., kontorscheff; Hallström, H. J. N., byggnadsingenjör; Norblad, J. A., fil. dr., verkstästare, stadsfullm., kyrkovård; Marcus, J. A. A., intendent, kyrkovård.

Kyrkonotarie.

Edman, P. V.

Jakobs församling.

Expedition: Jakobsгатan 4, C.; riks. 5 39; allm. 69 50; expeditionstid: 10—11.

Jakobs församling omtalas redan i midten af 1300-talet, då den skildes från Solna. Dess kyrka nedrefs af Gustaf Wasa. Johan III påbörjade 1588 dess återuppbyggande, men den blef ej invigd förrän 1643, då församlingen skildes från Klara.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., två ålderstillägg, hvardera å 750 kr., fri bostad. En komminister: lön 4,000 kr., fri bostad. En komminister: lön 4,000 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., fri bostad. Vice komminister: lön 3,000 kr. Pastorsadjunkt: lön 2,500 kr. Kyrkonotarie: lön 600 kr. Klockare: lön 2,500 kr., fri bostad. Organist: lön 2,000 kr. Kantor: lön 1,500 kr. Kyrkovaktmästare: lön 1,200 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Hammarsten, Fr.

Komministerar.

Leopold, C. A.; Rosenius, P. J.

Vice komminister.

Lindholm, Hj.

Pastorsadjunkt.

Montan, G. E.

Klockare.

Gustafsson, A. M.

Organist.

Lindström, A. E.

Kantor.

Borgstedt, E. R.

Kyrkovaktmästare.

Ehnqvist, K. A.

Församlingens kyrkoråd.

Hammarsten, Fr., ordf. (se ofvan); Wretman, J., rådmän, kyrkovård; Sjögren, P. A., fabriksör, stadsfullm., kyrkovård; Sehardt, C. W., hofapotekare; Sidenbladh, P. E., f. d. öfverdirektör; Schumacher, C. W., hofleverantör; Murray, J. A. G., apotekare.

Kyrkonotarie.

Afzelius, A. C. A.

Johannes församling.

Expedition: Kammakaregatan 12, Va.; riks. 7180; allm. 909; expeditionstid: 10—11.

Johannes församling skildes den 1 maj 1907 från Jakobs.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., fri bostad. Två vice komministrar: lön 2,000 kr. Pastorsadjunkt: lön 3,000 kr., dessutom hyresbidrag 600 kr. En pastorsadjunkt: lön 3,000 kr.; en pastorsadjunkt: 2,500 kr. Kyrkonotarie: lön 600 kr. Räkenskapsförare: lön 600 kr. Klockare: lön 2,500 kr., fri bostad. Organist: lön 1,500 kr. Kantor: lön 1,500 kr. Kyrkovaktare: lön 1,000 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Öhman, K.

Vice komministrar.

Lignell, E.; Corneliuson, E.

Pastorsadjunkt.

Laurell, E.

Pastorsadjunkter.

Lignell, E. (se ofvan); Ring, G. E. T.

Klockare.

Jansson, C. H. T.

Organist.

Sjögren, J. G. E.

Kantor.

Wiklund, W.

Kyrkovaktare.

Ehnqvist, A. F.

Församlingens kyrkoråd.

Öhman, K., kyrkoherde, själfskr. ordf. (se ofvan); Alexanderson, C. A., bruksägare, stadsfullm., kyrkovård; Hjorth, J. E., disponent, kyrkovård; Herslow, E. J. A., justitieråd; Börtzell, J. E. A., hofintendent; Wassberg, A., folkskollärare, stadsfullm.; Sehardt, C., prakt. läkare; Lindberg, A. W., kamrerare; Lindblom, F. G. A., fattigvårdsinspektör.

Kyrkonotarie.

Alexanderson, E. A. G.

Räkenskapsförare.

Bellström, C. G.

Engelbrekts församling.

Expedition: Valhallavägen 41, Ö.; riks. 10803, allm. 9813; expeditionstid: 10—11.

Församlingen skildes från Hedvig Eleonora d. 1 maj 1906.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., två ålderstillägg hvardera å 750 kr., fri bostad. Komminister: lön 4,000 kr., två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., fri bostad. Vice komminister: lön 2,500 kr. Pastorsadjunkt och kapellpredikant vid Hjorthagen: 3,600 kr., fri bostad. Pastorsadjunkt: 2,500 kr. Kyrkonotarie: 700 kr. Klockare: 2,500 kr., fri bostad. Kyrkovaktmästare: 900 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Westman, W. E. F.

Komminister.

Vakant.

Vice komminister.

Bergius, C. Y.

Pastorsadjunkt.

Rehn, C. A.

Kapellpredikant vid Hjorthagen.

Rehn, C. A. (se ofvan).

Pastorsadjunkt.

Kihlén, C. A. H.

Klockare.

Blomberg, C. H.

Kyrkovaktmästare.

Grahnfelt, A. M.

Församlingens kyrkoråd.

Westman, W. E. F., kyrkoherde, själskr. ordf. (se ofvan); Westring, Hj. G., justitieråd; Lallerstedt, E. J., professor; Noréus, F. V. M., rådmän; Lindroth, E. G. L. W., fil. dr.; Wernstedt, C. L., registrator; Johansson, N. J. A., byggmästare; Westman, R. A. F., f. d. upp-
börds-kassör, kyrkovård; Kaijser, A. H. G., apotekare, kyrkovård.

Kyrkonotarie.

Norman, C. A. H.

Hedvig Eleonora församling.

Expedition: Jungfrugatan 7 B, Ö.; riks- 52 62; allm. 70 09; expeditionstid: 10—11.

Hedvig Eleonora församling hörde först under Jakob, men afskildes därifrån 1656. Först 1670 blef en provisorisk kyrka uppförd, gemensam för Amiralitets- och Ladugårdslandsförsamlingarna. Grunden till den nuvarande kyrkan lades 1658, men blef densamma först 1737 in-
vigd, och fick församlingen egen pastor följande år.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., ålderstillägg 1,500 kr., fri bostad. Komminister: lön 4,000 kr., ålderstillägg 1,000 kr., fri bostad. Pastorsadjunkt: lön 3,600 kr., bostad för 600 kr. i pastorshuset. Pastorsadjunkt: lön 2,500 kr. Kyrkonotarie: arfvode 700 kr. Klockare: 2,500 kr., fri bostad. Organist: lön 1,500 kr. Kyrkosångare: 800 kr. Kyrkovaktare: lön 1,200 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Lagerström, G. O.

Komminister.

Leuwgren, A.

Pastorsadjunkt.

Schröderheim, E. F.

Pastorsadjunkt.

Kihlgren, J.

Klockare.

Morén, J. T.

Organist.

Blom, O. L.

Kyrkosångare.

Morén, J. T. (se ofvan).

Kyrkovaktare.

Pettersson, J.

Församlingens kyrkoråd.

Lagerström, G. O., kyrkoherde, själskr. ordf. (se ofvan); Schönmeyr, B. J., v. häradshöfding; Quennerstedt, G., grosshandlare; Schalén, W. F., kansliråd; Brundin, F. A., handlande; Andersson, F., fabrikör; Munthe, G. F., president; Ahlström, G. L., konsul, kyrkovård; Sjöqvist, P. J., byggmästare, kyrkovård.

Kyrkonotarie.

Tottie, G. V.

Oscars församling.

Expedition: Fredrikshofsgatan 3, Ö.; riks- 119 47 (under expeditionstiden); allm. 72 92; expeditionstid: juni—aug. 10—11; sept.—maj 9—10,30.

Oscars församling skildes från Hedvig Eleonora d. 1 maj 1906.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: lön 8,000 kr., två ålderstillägg, hvardera å 750 kr., fri bostad. Komminister: lön 4,000 kr., ålderstillägg 1,000 kr., fri bostad. Pastorsadjunkt: lön 3,600 kr. Pastorsadjunkt: lön 2,500 kr. Kyrkonotarie: arfvode 700 kr. Klockare: lön 2,500 kr., fri bostad. Organist: lön 1,500 kr. Kantor: lön 1,000 kr. Kyrkovaktare: lön 1,200 kr., fri bostad. Kyrkovaktmästare: lön 1,500 kr.

Kyrkoherde.

Fries, S. A., stadsfullm.

Komminister.

Carlson, P. J. T.

Pastorsadjunkt.

Vakant.

Pastorsadjunkt.

Aurelius, B. O.

Klockare.

Sandberg, O. T.

Organist.

Vrethblad, V. P.

Kantor.

Sandberg, O. T., (se ofvan).

Kyrkovaktare.

Andersson, P. A.

Kyrkovaktmästare.

Erikson, M.

Församlingens kyrkoråd.

Fries, S. A., kyrkoherde, själskr. ordf., stadsfullm. (se ofvan); Werner, F., dockmästare, kyrkovård; Arfwidson, G. K. S., f. d. konsul,

kyrkvård; **Hildebrand**, H. O. H., f. d. riksantikvarie; **Carlson**, L. F., grosshandlare; **Ramstedt**, J. O., justitieråd; **Weidenhielm**, C. H., generalkrigskommissarie; **Bayard**, C. G., grosshandlare; **Broman**, J. W., direktör; **Nilsson**, Nils, byggmästare; **Hoffsten**, E. T., ingenjör.

Kyrkonotarie.

Törnell, E. R.

Katarina församling.

Expedition: Högbergsgatan 17, Sö.; riks. 7661; allm. 38 20; expeditionstid: 9—10,30.

Katarina kyrka, som blifvit byggd på den plats, där Kristian Tyrann lät bränna kropparna af Sten Sture och offren i Stockholms blodbad, grundades 1656 och benämndes efter konung Karl X Gustafs moder, har sitt nuvarande utseende från 1724. Församlingen skildes från Maria församling 1654.

Afönningar m. m. Kyrkoherde: lön 7,500 kr., dessutom ett ålderstillägg å 1,000 kr. Två komministrar: lön 4,000 kr., dessutom ett ålderstillägg å 500 kr. En pastoratsadjunkt: lön 3,000 kr., dessutom som kateket 300 kr.; en pastoratsadjunkt: lön 3,000 kr., dessutom i hyresbidrag 600 kr. En pastoratsadjunkt: lön 3,000 kr., dessutom som kateket 300 kr.; en pastorsadjunkt: lön 500 kr., dessutom som kateket 300 kr., af sällskapet för kyrklig själavård 2,800 kr. Kyrkonotarie: lön 400 kr. Klockare: lön 1,800 kr. Tre organister: lön 1,000 kr. Två kantorer: lön 900 kr. Kyrkofogde: lön 500 kr. En kyrkovaktare: lön 1,200 kr.; en kyrkovaktare: lön 1,200 kr., dessutom i hyresbidrag 450 kr.

Dessutom åtnjuta kyrkoherde, komministrar, en pastoratsadjunkt, en pastorsadjunkt, klockare och en kyrkovaktare fri bostad.

Kyrkoherde.

Landquist, C. A. E.

Komministrar.

Fristedt, C. E.; Isberg, C. M.

Pastoratsadjunkter.

Wadén, H. F. V.; Vakant.

Pastorsadjunkter.

Klefbeck, E. A., stadsfullm.; Sahlin, K. J.

Klockare och kyrkofogde.

Berglöf, C. A. R.

Organister.

Larsson, J. W. vik. organist (Katarinakerkan); Wennerberg-Reuter, Sara M. E. E. (Sofiakerkan).

Kantorer.

Berglöf, C. A. R. (Katarinakerkan); Broman, J. A. (Sofiakerkan).

Kyrkovaktare.

Jansson, G. A. (Katarinakerkan); Andersson, A. P. (Sofiakerkan).

Församlingens kyrkoråd.

Landquist, C. A. E., kyrkoherde, själskr. ordf. (se ofvan); Bodin, O., skräddaremästare; Bäckström, J. A., grosshandlare; Lindfeldt, W., bagaremästare; Petterson, K. G., direktör; Piehl, C. G., direktör, stadsfullm., kyrkvård; Örtenblad, O. G., rektor; Romare, P. B., kamrerare, stadsfullm.; kyrkvård; Ambrosius, A. G., ingenjör; Bergström, A. W., arkitekt; Looström, A. H., protokollssekreterare.

Kyrkonotarie.

Lundwall, S. A.

Maria församling.

(Maria Magdalena.)

Expedition: S:t Paulsgatan 10, Sö.; riks. 7434; allm. 39 68; expeditionstid: 9—10,30.

Maria Magdalena kyrka uppbyggdes allra först 1489 men nedrefs redan 1527. Började åter uppbyggas 1576 och blef färdig 1634, men nedbrann 1759, hvarpå den genast återuppbyggdes och tuden i sitt nuvarande skick invigdes redan 1763. Församlingens förste pastor omnämnas 1593.

Afönningar m. m. Kyrkoherde: lösen för 2,800 k.-fot spannmål, 1,714 Rdr, fri bostad. Två komministrar: lösen för 1,400 k.-fot spannmål, 857 Rdr, fri bostad. En pastoratsadjunkt: lön 3,000 kr., fri bostad; en pastoratsadjunkt: lön 3,000 kr., hyresersättning 800 kr. Kyrkonotarie: lön 500 kr., arvode för räknarens uppgörande 200 kr. Klockare: lön 2,000 kr., fri bostad. Organist: lön 1,800 kr. Kantor: lön 1,000 kr. Kyrkofogde: lön 500 kr. Kyrkovaktmästare: 1,200 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Eklund, K. A.

Komministrar.

Nilson, S. J.; Winberg, I.

Pastoratsadjunkter.

Molin, O. E.; Lindeberg, E. W.

Klockare och kyrkofogde.

Anderson, J. A.

Organist.

Vakant.

Kantor.

Lindqvist, G. H.

Kyrkovaktmästare.

Pettersson, M. W.; Lundblom, G. F.

Församlingens kyrkoråd.

Eklund, K. A., kyrkoherde, själfskr. ordf. (se ofvan); **Almgren**, O. M., grosshandlare, **Montelius**, G. O. A., riksantikvarie; **Östberg**, J., kammarrättsråd, stadsfullm.; **Pauli**, O. E., kansliråd; **Carlsson**, C. M., fabrikör; **Redtz**, J. M., byggmästare, kyrkovärd; **Nilsson**, C. F., direktör, kyrkovärd; **Wassén**, C., disponent.

Kyrkonotarie.

Masreliez, K. V.

Tyska församlingen.

(S:t Gertrud.)

Expedition: Svartmangatan 16, St.; riks. 60 04; allm. 21 56; expeditionstid: 10—11 (1 juni—15 sept. tisdagar och fredagar 10—11).

Tyskarne i Stockholm fingo 1571 af konung Johan III frihet att uppbygga sin egen kyrka och hafva begravningsplats, till hvilka ändamål de, till en början tillsammans med finska församlingen, använde S:t Gertruds kapell, som stod på den plats, där nu Tyska kyrkan står. När detta kapell först blifvit byggdt, är okänt, men 1607 erhöil Tyska församlingen kapellet »för evärdeliga tider», hvilken donation af konung Gustaf II Adolf stadfästes 1612, hvarpå kyrkobygget igångsattes 1619 och fullbordades 1642. Kyrkans nuvarande utseende daterar sig från 1887.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: 8,000 kr., fri bostad. Pastorsadjunkt: 3,600 kr. Kyrkonotarie: 1,000 kr. Klockare: 2,100 kr., ålderstillägg 300 kr. Organist: 750 kr. Kantor: 350 kr. Kyrkovaktare: 1,200 kr., fri bostad. Klockspelare: 400 kr. Ringare: 250 kr.

Hederspresident.

Bonde, C. C:son, frih.

Kyrkoherde.

Sterzel, G. F.

Pastorsadjunkt.

Hartmann, F. H.

Klockare.

Faulwasser, J. Th.

Organist.

Lundh, L. Aug.

Kantor.

Wibergh, J. J.

Klockspelare.

Wibergh, J. J. (se ofvan).

Kyrkovaktare.

Malmqvist, C. E.

Ringare.

Wesslund, C. G.

Församlingens kyrkoråd.

Sterzel, G. F., kyrkoherde, själfskr. ordf. (se ofvan); **Blanck**, O. W. C., generalkonsul; **Danielsen**, J. J., grosshandlare; **Meves**, G. A. F. A. J. S., byråchef; **Reinhold**, F. A., direktör; **Thomas**, J. E., byggmästare; **Ahrens**, H. F. L., grosshandlare.

Kyrkonotarie.

Wirth, L. O. F.

Finska församlingen.

(Fredriks förs.)

Expedition: Köpmangatan 16, St.; Stork. 3 78; expeditionstid: tisdagar och fredagar 11—12.

Finska församlingen hade under ett par hundra år sin gudstjänstlokal på diverse platser både i staden och på Malmarna, till dess den år 1725 fick sin nuvarande kyrka, det forna s. k. Lilla Bollhuset, hvilket genom öppet bref d. 14/2 1727 tillförsäkrades dem med oryggelig besittningsrätt.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: lön 4,000 kr., fri bostad. Klockare och kantor: lön 600 kr., fri bostad. Organist: lön 100 kr., fri bostad. Kyrkovaktare: lön 300 kr., fri bostad.

Kyrkoherde.

Montell, V.

Klockare, organist och kantor.

Ritari, J.

Kyrkovaktare.

Hedlund, W.

Församlingens kyrkoråd.

Montell, V., kyrkoherde, själfskr. ordf. (se ofvan); **Bastman**, G. A., grosshandlare; **Schwartz**, E., rektor; **Sällström**, A. G., byggmästare; **Weylandt**, H. E., kapten; **Bergman**, C. H., e. o. hofpredikant; **Rising**, K. E. S., grosshandlare, kyrkovärd; **Schlytern**, K. A. G., grosshandlare; **Nordenstrahl**, T. O. R., förste ingenjör; **Brunström**, C. E. L. kammarskrifvare.

Danviks hospitals församling.

Expedition: Danviks prästgård, Sö.; allm. 132 54; pastorsexpeditionen öppen tisdagar och fredagar 2—3.

Predikant.

Sundberg, K. V.

Organist.

Klingberg, Anna Gustava Amalia.

Klockare och vaktmästare.

Eckberg, A. V.

Församlingen lyder under Katarina förs.

Borgerskapets änkehus församling.

Borgerskapets änkehus; Norrtullsgatan 45, Va.; allm. 54 38.

Predikant.

Lindholm, Hj. G.

Organist.

Ericsson, C. H.

Vaktmästare.

Ahlström, O. F.

Sabbatsbergs ålderdomshems församling.

Sabbatsbergs ålderdomshem, Torsgatan, C.; riks. 86 06; allm. 71 40.

Predikant.

Lundström, E. H. J.

Organist och försångare.

Eklund, R. L.

Vaktmästare.

Olsson, K. J.

K. Hofkonsistorium med därunder hörande församlingar.

Angående tillkomsten af K. Hofkonsistorium m. m. se sid. 150. De under detta konsistorium lydande församlingarna äro samtliga icke territoriella. Dock har understundom Skeppsholms betraktats som territoriell. Församlingens å Skeppsholmen belägna kyrka benämnes Karl Johans kyrka. Hofförsamlingens gudstjänst för rättas uti Slottskapellet; Svea lifgarde, Göta lifgarde, Lifgardet till häst, Svea artilleriregemente begagna Gustaf Adolfskyrkan, hvilken invigdes den 6 nov. 1892, och Svea ingenjörkår Kungsholms kyrka såsom gudstjänstlokal.

Instruktioner. K. instruktion den 28 juni 1681 (med ändringar).

K. Hofkonsistorium.

K. Slottet, St; ingen bestämd sessionstid.

Præses.

Billings, G., öfverhofpredikant, biskop.

Ledamöter.

Åhfeldt, O. C. P., ord. hofpredikant, pastor i K. Hofförs.

Gemzell, E., ord. hofpredikant, kyrkoherde i Skeppsholms förs.

Afzelius, H. N. C., e. o. hofpredikant, regementspastor i K. Svea lifgardes förs.

Rogberg, O. E., regementspastor i K. Göta lifgardes förs.

Bergö, C. J., regementspastor i K. Svea artilleriregementes förs.

Elmqvist, H. F. A., regementspastor i K. Lifgardets till häst förs.

Svea ingenjörkår synes icke hafva representant i Hofkonsistorium.

Konsistorienotarie.

Törnell, E. R.

K. Hofkleresiet.

Expedition: Slottskyrkans sakristia, St.

I spetsen för hofkleresiet stod redan under Gustaf II Adolf en förste hofpredikant, sedermera äfven en äldste hofpredikant. Vid midten af 1600-talet synes först titeln öfverhofpredikant hafva uppkommit och har alltsedan varit den brukliga för chefen för hofprästerskapet.

Aflöningar m. m. Öfverhofpredikant: 750 kr. Ordinarie hofpredikanter: se under Hofförsamlingen. E. o. hofpredikanter upp-bära ej arfvode.

Öfverhofpredikant.

Billings, A. G. L., biskop, (se ofvan).

Ordinarie hofpredikanter.

Åhfeldt, O. C. P. (se ofvan); Gemzell, E. E., regementspastor vid K. Flottan, (se ofvan).

Tjänstgörande e. o. hofpredikanter.

Öhman, F. L., kyrkoherde i Västra Vingåker; Sandberg, E. F., kyrkoherde i Riseberga; Modin, C. V., kyrkoherde i Lindesberg; Ekdahl, F. N., kyrkoherde i Fjellie; Heüman, E. D., kyrkoherde i Adolf Fredriks förs.; Mazer, T. A., adjunkt vid Norra latinläroverket; Örtenblad, P. J. H. T., kyrkoherde i Hedemora; Afzelius, H. N. C., lektor vid Nya elementarskolan, regementspastor vid K. Svea lifgarde (se ofvan); Hammarsten, F., kyrkoherde i Jakobs förs.; Beskow, F. A., kyrkoherde i Stora Malm; Ljunghoff, A. Hson, kyrkoherde i Ausås; Johansson, C. A., kyrkoherde i Karlskrona; Böös, E. K., domkyrkokommisiter i Lund; Norrby, C. J., kyrkoherde i Lofö; Lönegren, E. F., föreståndare för Diakonissanstalten; Källander, A. J., domkyrko-vicepastor i Uppsala; Rundgren, V. E., kyrkoherde i Östra Sallerup.

K. Hofförsamlingen.

K. Slottet, St.; allm. 28 86; expeditionstid: tisdagar och fredagar 1—2.

Aflöningar m. m. Pastor: lön 2,000 kr. Ordinarie hofpredikant: lön 300 kr. Klockare: lön 831 kr. Organist: lön 300 kr. Kantor: lön 200 kr. Kyrkovaktare: lön 300 kr.

Pastor.

Åhfeldt, O. C. P.

Ordinarie hofpredikant.

Gemzell, E. E.

Klockare.

Löfvén, J. E.

Organist.

Lagergren, S. A.

Kantor.

Hennerberg, C. F.

Kyrkovaktare.

Jansson, N. A.

Församlingens kyrkoråd.

Ledamöter.

Åhfeldt, O. C. P., själfskr. ordf. (se ofvan); Printzsköld, O. H. R., förste hofmarskalk; Hübner, L. A. O., f. d. departementschef; Sandels, Hj. G., slottsarkitekt; Lagergren, S. A., organist (se ofvan); en vakant.

K. Svea lifgardes församling.

Expedition: Biblioteksgatan 32, C.; allm. 165 12; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 3—4.

Aflöningar m. m. Regementspastor: lön 2,000 kr., dessutom i inkvartering 400 kr. Klockare: arfvode 100 kr.

Regementspastor.

Afzelius, H. N. C.

Klockare.

Malmsten, K. A.

Församlingens kyrkoråd.

Afzelius, H. N. C., regementspastor, själfskr. ordf. (se ofvan); **Taube**, C. E., grefve, öfverste-löjtnant; **af Wetterstedt**, N. V. U., frih., major; **Klingspor**, J. M., kapten; **Magnusson**, K. J., fanjunkare.

K. Göta lifgardes församling.

Expedition: regementets rapportsal, Ö.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och lördagar 12—1 (jun—augusti endast onsdagar och lördagar 12—1).

Aflöningar m. m. Regementspastor: arfvode 1,000 kr.; påsköre 200 kr.

Regementspastor.

Rogberg, O. E.

Klockare.

Malmsten, K. A.

Församlingens kyrkoråd.

Rogberg, O. E., regementspastor, själfskr. ordf. (se ofvan); **Akrell**, C. A. G., kapten; **Edholm**, E. G., subalternofficer; **Landegren**, C. H. V., regementskvartermästare; **Sandberg**, A. V., regementsintendent; **Gustafsson**, A. E., fanjunkare.

K. Lifgardets till häst församling.

Expedition: regementets kasern, Sturevägen, Ö.; expeditionstid: onsdagar och lördagar 10,30—11,30.

Aflöningar m. m. Regementspastor: arfvode 1,000 kr.

Regementspastor.

Elmqvist, H. F. A.

Församlingens kyrkoråd.

Elmqvist, H. F. A., ordf. (se ofvan); en major; en ryttmästare; en löjtnant; en regementsintendent; en underofficer.

K. Svea artilleriregementes församling.

Expedition: regementets kasern, Valhallavägen, Ö.; expeditionstid: onsdagar och fredagar 11—12.

Aflöningar m. m. Regementspastor: lön 1,000 kr. En bataljonspredikant: lön 500 kr., s. k. inkvartering 400 kr.; en bataljonspredikant åtnjuter ingen lön.

Regementspastor.

Bergö, C. J.

Bataljonspredikanter.

Blomquist, O. R.; Vicander, J. P.

Klockare.

Malmsten, K. A.

Församlingens kyrkoråd.

Bergö, C. J., regementspastor, själfskr. ordf., (se ofvan); **Schubert**, R. C., öfverste; **Nyström**, L. R., öfverintendent; **Stenholm**, A. E., f. d. kapten; **Blomquist**, O. R., bataljonspredikant, (se ofvan); **Berg**, H. W., f. d. underlöjtnant.

Skeppsholms församling.

(K. Flottan.)

Skeppsholmen, C.; allm. 103 95; expeditionstid: 10—10,45.

Aflöningar m. m. Kyrkoherde: lön 5,700 kr., fri bostad. Bataljonspredikant: lön 1,200 kr. Klockare: lön 600 kr. Organist och kantor: lön 500 kr. Kyrkovaktare: lön 300 kr.

Kyrkoherde.

Gemzell, E. E.

Bataljonspredikant.

Dehlgren, A. T.

Klockare.

Lundberg, J. G.

Tf. organist och kantor.

Ekblom, H. M.

Kyrkovaktare.

Lundgren, G. A.

Församlingens kyrkoråd.

Gemzell, E. E., kyrkoherde, själfskr. ordf. (se ofvan); **Olsen**, C. K., amiral; **Engström**, I. A., marindirektör; **Martin**, E. D. W., auditör; **Lilliehöök**, H. H., öfverdirektör; **Eriksson**, E., flaggunderofficer; **Dyrssen**, G., kommandör, stadsfullm.; **Zettersten**, A., förste stationsintendent; **Hubendick**, L. A., f. d. kapten, kyrkavård.

Kyrkonotarie.

Hubendick, L. A., (se ofvan).

K. Svea ingenjör- och fälttelegrafkårs församling.

Handverkaregatan 35, K.; riks. 9 22; expeditionstid: oktober—maj onsdagar och fredagar 11—12, juni—september onsdagar 11,30—12,30.

Aflöningar m. m. Regementspastor: arfvode 1,000 kr.

Regementspastor.

Lodin, F. A.

Församlingens kyrkoråd.

Lodin, F. A., regementspastor, själlschr. ordf. (se ofvan); **Sallberg, E. G. P.**, öfverstelöjtnant i Fortifikationens reserv; **Ahlmann, H. V.**, öfverstelöjtnant i Fortifikationens reserv; **Enblom, G.**, major vid Fortifikationen; **Dahlberg, A. B. C.**, fanjunkare vid Fortifikationen.

Främmande trosbekännares församlingar.

Främmande trosbekännares församlingar med egen kyrkobokföring äro i Stockholm tvenne, nämligen Katolska församlingen och Mosaiska församlingen.

Katolska församlingen.

(Romersk-katolsk.)

Expedition: Norra Smedjegatan 24, C.; expeditionstid: hela dagen.

De katolska församlingen i Stockholm tillhörande inom staden boende medlemmar af samma församling skola icke för anteckning om deras borgerliga förhållanden upptagas i kyrkoböckerna för den till svenska kyrkan hörande församling, inom hvars område de bo och hafva sitt hemvist, utan i egna kyrkoböcker. I följd häraf har den katolska församlingens föreståndare, som skall vara svensk medborgare, att öfver denna församlings medlemmar föra enahanda anteckningar, som det tillkommer svenska kyrkans prästerskap att föra öfver sina församlingsmedlemmar, samt att meddela betyg och uppgifter med samma giltighet som de af svenska kyrkans prästerskap meddelade.

Katolska församlingens prästerskap har tillerkänts rätt att med laga verkan förrätta vigsel.

Lagar m. m. K. resolutioner af den 25 jan. 1895.

Aflöningar m. m. Föreståndare: 1,000 kr. Kyrkoherde: 1,200 kr. Pastor och pastorsadjunkter: 1,200 kr. Organister: 500 kr. Portvakt: 100 kr.

Dessutom åtnjuta pastor ålderstillägg å 400 kr., föreståndare, kyrkoherde, pastor och pastorsadjunkter fri bostad och ved, portvakt fri bostad och underhåll.

Föreståndare.

Bitter, J. F. A.

Kyrkoherde.

Lieber, F. M.

Pastor.

Kiesler, R.

Pastorsadjunkter.

Braun, M.; Benelius, J. P. E.; Wessel, E.

Organister.

Kihlgron, Gertrud F. B.; Aminoff, B.

Portvakt.

Fyracker, J.

Församlingens kyrkoråd.

Lieber, F. M., kyrkoherde, ordf. (se ofvan); Benelius, J. P. E., pastorsadjunkt, sekreterare (se ofvan); Roessler, E. J. R., f. d. fotograf; Andersson, E. J. K., afdelningschef; Barsuglia, A. J., fabrikör.

Mosaiska församlingen.

Expedition: Wahrendorffsgatan 3, C.; allm. 6230; expeditionstid: hvarje dag 10—11 (ej lördagar och söndagar).

Medlem af Stockholms mosaiska församling är en hvar till mosaiska läran hörande svensk undersäte, som är mantalsskrifven i Stockholm eller på annan svensk ort, belägen närmare till Stockholm än till någon af de öfriga orter i Sverige, där mosaisk församling finnes. (Mosaiska församlingar med fullständig församlingsordning finnas utom Stockholm i Norrköping, Växiö, Kalmar, Oskarshamn, Karlskrona, Malmö, Göteborg och Sundsvall.)

Församlingens beslutanderätt utöfvas vid församlingsstämma. I ärende angående gudstjänsten och hvad därmed äger sammanhang må församlingen icke fatta beslut förr än förslag eller yttrande i frågan afgifvits af församlingens rabbin. Två ordinarie församlingsstämmor skola årligen hållas, den ena i april och den andra i oktober.

Verkställighet och förvaltning tillkomma församlingens föreståndare. Föreståndarne skola vara fem till antalet, kassaföreståndaren inberäknad, och väljas vid den ordinarie församlingsstämman i oktober för en tid af fyra år. Föreståndarne utse inom sig en ordförande och två kyrkoföreståndare.

Lagar m. m. Ordning för mosaiska församlingen i Stockholm, af K. Maj:t fastställd den 12 juni 1882, med ändring den 5 aug. 1904.

Aflöningar m. m. Rabbin: lön 10,800 kr. Lärare: lön 4,000 kr. Sekreterare: 1,000 kr. Organist: lön 1,500 kr. En kantor: lön 5,000 kr.; en kantor: lön 4,000 kr. Vaktmästare: 1,300 kr., däraf lön 1,000 kr., tjgr 300 kr.

Rabbin.

Klein, G.

Lärare.

Fried, M.

Organist.

Åkerberg, C. E. E.

Kantorer.

Klein, W.; Falk, F. I.

Vaktmästare.

Krantz, F. A.

Föreståndare.

Fränckel, E., generalkonsul, stadsfullm., ordf.; Thiel, A. S., f. d. generalkommissarie, kassaföreståndare; Bonnier, I. A., bokförläggare, kyrkoföreståndare; Hirsch, S. O., ingenjör, kyrkoföreståndare; Henriques, P. H., lektor.

Sekreterare.

Rubenson, S., f. d. polismästare.

